

نگاهی به کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در ایران؛

همگرایی شبکه ای پژوهشگران و روزنامه نگاران علم و فناوری

تاسیس کرسی های علمی یونسکو در دانشگاه های مهم ایران می تواند تبدیل به پایگاهی برای توسعه تعاملات علمی در راستای شناسایی چهره های علمی و افزایش همکاری ها در جهان باشد.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، کرسی های یونسکو واحدهایی در چارچوب شبکه دانشگاه های همزاد هستند که بر روی یک موضوع خاص علمی تمرکز و فعالیت می کنند. کرسی علمی یونسکو تحت عنوان یک واحد آموزشی یا پژوهشی در دانشگاه یا نهاد تحقیقاتی در حوزه آموزش عالی، تشکیل و فعالیت می کند.

کرسی های علمی یونسکو باید دارای سرپرست و مدیر علمی برجسته در آن حوزه تخصصی، تعدادی پژوهشگر و اعضای هیات علمی متخصص و دانشجویان تحصیلات تکمیلی باشند که به انجام تحقیقات در سطوح عالی آموزشی و پژوهشی بر اساس اهداف و عنوان کرسی به فعالیت پردازند.

کارکرد کرسی های علمی یونسکو

گستره ی فعالیت کرسی های علمی یونسکو در زمینه های آموزش، علوم طبیعی، علوم اجتماعی-انسانی، فرهنگ، ارتباطات و اطلاعات است. همچنین وظایف کرسی های یونسکو در دانشگاه ها فعالیت های پژوهشی، برگزاری جلسات سخنرانی، گردهمایی و کنفرانس در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی، اعزام و تبادل دانشجو و استاد، تشکیل دوره ها و کارگاه های آموزشی است.

پیشبرد جریان آزاد اطلاعات، آزادی مطبوعات، آزادی بیان و توسعه رسانه های کثرت گرا و در عین حال تقویت امکانات و ظرفیت های ارتباطی کشورهای در حال توسعه یکی از اهداف شکل کرسی علمی یونسکو است در همین راستا کرسی ارتباطات علم و فناوری در دانشکده علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبائی در اردیبهشت ۱۳۹۷ تشکیل شده است.

در این راستا با دکتر زرین زردار عضو هیات علمی گروه مطالعات ارتباطی و فناوری اطلاعات دانشگاه علامه طباطبائی و دبیر اجرایی کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در ایران به گفت و گو پرداخته ایم.

زردار پیرامون شکل گیری کرسی های علمی یونسکو در دانشگاه های مادر گفت: در حقیقت کرسی یک بخشی و نهاد وابسته به یونسکو است که در نهاد علمی و آموزشی کشورها مستقر می شود و هدفش بسط و توسعه پژوهش در راستای یکسری از اهداف یونسکو است. به عبارت بهتر یونسکو برای اینکه اهداف توسعه ای خود را محقق کند به این نتیجه رسیده است که می تواند از امکانات موجود در کشورها کمک بگیرد.

دبیر اجرایی کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در ایران، توسعه موسسات آموزش عالی را از اهداف یونسکو دانست و بیان کرد: یونسکو از ایجاد کرسی در کشورهای مختلف دو هدف اصلی را دنبال می کند؛ اول اینکه نهادهای آموزشی میزبان کرسی های یونسکو در راستای اهداف آموزش، پژوهش و فعالیت های اجتماعی حرکت کنند و دوم اینکه این نهادهای آموزشی با یکدیگر لینک شوند و یک شبکه جهانی برای دستیابی به اهداف یونسکو ایجاد کنند.

وی با تاکید بر موفق تر بودن کرسی های یونسکو در بخش آموزش گفت: تعداد کرسی های فعال در ایران در مقایسه با سایر کشورهای دنیا بسیار کم است، حدوداً بین ۱۴ تا ۱۷ کرسی یونسکو در ایران فعالیت دارند که بیشتر فعالیت های آموزشی دارند تا پژوهشی، البته کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در ایران دو محور آموزش و پژوهش را همزمان در خودش دارد.

ارزش پژوهش در علوم انسانی مغفول است

زردار با اشاره به اینکه اهداف پژوهشی در دستور کار است اما موانعی که برای پژوهشگاه ها برای پیشبرد پژوهش وجود دارد، بر سر راه کرسی ها نیز است، تصریح کرد: توجه به حوزه پژوهش خیلی در ایران کم رنگ است، به این معنی که معمولاً زمانی که مدیران سازمان ها دچار بحران اقتصادی می شوند، اولین چیزی که هدف قرار می گیرد بودجه پژوهشی است، و آن را کاهش می دهند. مخصوصاً در حوزه علوم انسانی که پژوهش یک کار لوکس و در نهایت دارای ارزش های نمایشی تلقی می شود، پژوهش بسیار مغفول واقع شده است. مدیران مخصوصاً مدیران سیاست گذار و جرایبی باور ندارند پژوهش در حوزه علوم انسانی می تواند، برای فهم و درک و مدیریت موضوعات یاری رسان باشد. برای همین از کنار پژوهش سرسری گذر می کنند و این حوزه خیلی با اقبال مواجه نشده است.

این عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی با نام بردن از نمونه های موفق کرسی که در حوزه پژوهش و آموزش به طور خاص فعالیت و حرکت کرده اند، گفت: به عنوان مثال کرسی حقوق بشر و دموکراسی دانشگاه شهید بهشتی از سال ۸۳ فعال است و با کمک موسسات تحقیقاتی خارجی و داخلی کارهای مشترک بسیاری انجام می دهند و توانسته شرکای داخلی و خارجی برای خود پیدا کند. کرسی آموزش و سلامت در حوزه آموزش همانگونه که از اسمش پیداست تمرکزش روی آموزش می باشد و در حوزه آموزش خیلی موفق عمل کرده است. بنابراین باید انتظارمان از کرسی مبتنی بر چیزی که در اساس نامه، قرارداد اولیه و پروپزال تاسیس کرسی است، باشد.

ساختار کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در ایران

وی با اشاره به آیین نامه سازمان یونسکو در رابطه با ساختار کرسی های علمی، گفت: ساختاری که برای کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو در دانشگاه علامه طباطبایی در نظر گرفته شده است را یک شورای عالی سیاستگذاری متشکل از نمایندگان نهادهای مدنی، دولتی و خصوصی در حوزه ارتباطات علمی و چهره های علمی و صاحب نظران این حوزه شامل می شود.

زردار اضافه کرد: همچنین این کرسی از پنج کمیته پژوهش، کمیته آموزش، کمیته ترجمه و نشر، کمیته ارتباطات و روابط بین الملل، کمیته ارتباطات و اطلاع رسانی تشکیل شده است که کمیته ارتباطات و اطلاع رسانی، وظیفه اداره وبسایت کرسی و روابط عمومی را نیز

برعهده خواهد داشت.

دبیر اجرایی کرسی ارتباطات علم و فناوری یونسکو با اشاره به اینکه میزبان کرسی ارتباطات علم و فناوری در ایران دانشگاه علامه طباطبایی است، گفت: دانشگاه علامه طباطبایی شریک علمی بسیاری از موسسات آموزش عالی و پژوهشگرها است که در واقع شرکای این کرسی هستند. از جمله مرکز تحقیقات سیاست گذاری علم و فناوری، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، دفتر توسعه و مطالعات رسانه و در سطح بین المللی فدراسیون جهانی روزنامه نگاران علم یا شبکه پژوهشگران ارتباطات علم است.

وی همگرایی بین دیپلماسی علم و فناوری ایران و کرسی ارتباطات علم و فناوری را ضروری و موثر برشمارد و گفت: ما در این کرسی تلاش می کنیم یک شبکه ملی، منطقه ای و بین المللی بسازیم و پژوهشگران را در مقیاس ملی به جهان بین المللی ارتباط گران علم متصل کنیم. در این مسیر فعالیت ما در راستای ترویج و صادرات علم به دنیا بر فعالیت دیپلماسی علم و فناوری تاثیر می گذارد و آن را تقویت می کند. اما باید تاکید کنم ما بیشتر به دنبال توسعه ارزش های علمی در فرهنگ عمومی کشور هستیم و بر توانمند سازی و ارتقا روزنامه نگاران علم در داخل کشور متمرکز هستیم. ماموریت و رسالت این نوع کرسی توسعه کیفیت ارتباطات در راستای پاسخگویی به نیازهای جامعه است.

در پایان همگام بودن علم و دانش دانشگاه های ایران با جهان، افزایش ارتباطات دانشگاه های کشورمان با دانشگاه های برتر دنیا، عضویت در شبکه های جهانی علمی را باید از مزایای ایجاد کرسی های علمی یونسکو در دانشگاه های ایران دانست.

انتهای پیام /